

Manifest för erkännandet av den internationella dagen för dövblindhet

28 juni 2024

Foto: WFDB

Den 27 juni är Helen Kellers födelsedag och därmed dagen då den internationella dagen för dövblindhet firas. Personer med dövblindhet samlas för att påminna världen om dövblindas existens och att dövblindsamhället måste vara synligt. Det sker genom olika evenemang, manifestationer, utställningar och konferenser runt om hela världen.

Världsförbundet för dövblinda (WFDB) har, genom ordföranden Sanja Tarczay, publicerat en manifestation och här nedan är en sammanfattning av texten som finns på deras hemsida.

WFDB vill att internationella dagen för dövblindhet ska erkännas av internationella organisationer och regeringar. Världsförbundet har drivit en formell kampanj för att uppnå deras strävan hos FN. Kampanjen har fått stöd från Finland, Italien, Jordanien, Kroatien, Malta, Polen och Tyskland. För att garantera att personer med dövblindhet får synlighet, stöd och resurser är ett officiellt erkännande nödvändigt.

Det här året vill WFDB att alla ska engagera sig i sina lokala organisationer för att knyta kontakter med andra lokala organisationer i världen. När dövblindorganisationerna säger att den 27 juni är den internationella dagen för dövblindhet, kan de tillsammans bli starka och höras och ses, för att uppnå det erkännande av FN världsförbundet strävar efter.

Manifestationens text avslutas med: "Dövblindas drömmar blir dövblindas verklighet!!!".

Kenny Åkesson

nyhet@teckenbro.com

Döva lärare i Spanien kräver anpassningar på sina arbetsplatser

28 juni 2024

Foto: Envato elements

Döva lärare i Granada, Spanien, har under lång tid krävt att deras arbetsplatser ska anpassas för att kunna utföra sitt arbete på lika villkor som sina hörande kollegor. Lärarna känner sig diskriminerade då nödvändiga anpassningar inte har implementerats av regeringen i regionen Andalusien (södra delen av Spanien), vilket har lett till stress, ångest och hälsoproblem.

Nyligen träffade en grupp döva lärare personalchefen vid Utbildningsdelegationen tillsammans med en representant från facket Ustea Granada, för att återigen framföra sina krav som de haft i över tio års tid. En viktig punkt i diskussionen var ett beslut som en förvaltningsdomstol i Granada tagit för tre år sedan, där de beslutade att regeringen skulle tillhandahålla en teckenspråkstolk till en döv lärare samt genomföra nödvändiga åtgärder för att läraren skulle kunna utföra sitt arbete på lika villkor som sina kollegor. Trots detta beslut har många döva lärare fortfarande inte tillgång till dessa nödvändiga resurser. Dessutom väntar en annan döv lärare i Almería på att en liknande dom ska verkställas.

David Morillo, ordförande för Gruppen för Döva i Granada och Provinsen (ASOGRA) påpekar att dessa döva lärare har klarat sina tester och därmed har samma erkända kvalifikationer som sina hörande kollegor. Det är därmed rimligt att de har rätt till de anpassningar som krävs för att de ska kunna utföra sitt arbete effektivt. Carmen Villanueva Pérez, en av de berörda döva lärarna, upplever att anpassningar fanns under praktikåret men inte nu i deras dagliga arbete, vilket hon finner oförståeligt och beklagligt.

Manuela Fernández Gómez, från fackföreningen, framhåller att det endast är 22 döva personer i Andalusien som är i behov av dessa anpassningar och menar att

regeringen har mer än tillräckliga resurser för att genomföra de nödvändiga anpassningarna. Hon menar att det mer är en om regeringens vilja.

Trots att personalchefen vid Utbildningsdelegationen i Granada lovat att begära anpassningar för de döva lärarna i provinsen Granada samt att föreslå att detta även genomförs i resten av Andalusien, känner sig lärarna och facket fortfarande osäkra då inget hittills hänt. De döva lärarna fortsätter tillsammans med facket att kräva att deras arbetsplatser anpassas för att de ska kunna arbeta utan hinder och diskriminering, och för att säkerställa deras fulla integration i arbetslivet.

Kenny Åkesson

nyhet@teckenbro.com

Döv skådespelerska har tilldelats brittiska imperieorden

28 juni 2024

Foto: Meena

Den framstående skådespelerskan och vinnaren av "Strictly Come Dancing," Rose Ayling-Ellis, har hedrats med den brittiska imperieorden för sina insatser för döva. Den brittiska imperieorden delas ut två gånger om året, dels vid nyår, dels i samband med monarkens födelsedag. Det var vid den sittande kungens födelsedag som Rose tilldelades sin orden.

Rose blev känd genom sin roll i BBC:s såpopera "EastEnders" mellan 2020 och 2022. Därefter var hon den första döva deltagaren i Strictly Come Dancing som är Storbritanniens motsvarighet till Let's Dance. Där framförde hon en dans med sin danspartner som sedan gjorde att hon belönades med ett pris på Bafta-galan för årets mest sevärda ögonblick. Bafta-galan anses vara Storbritanniens motsvarighet till Oscarsgalan.

Utöver sina dans- och skådespelarframgångar har Rose även arbetat för att förbättra representationen och medvetenheten om döva. Hon har uppmanat TV-

kanaler att öka undertextningen och hon har sett till att en Barbiedocka med hörapparater har lanserats. I maj 2022 blev Rose den första att framföra en godnattsaga på teckenspråk i BBC. Hon läste då boken "Can Bears Ski?" av Raymond Antrabus, som handlar om den döve Lilla Björn som får hörapparater.

Året efter, 2023 blev Rose nominerad till en Olivier Award för sin prestation i Shakespeares romantiska komedi "As You Like It". En utmärkelse som är den högsta möjliga inom brittisk teater.

Nu, med sin brittiska imperieorden, fortsätter Rose att vara en förebild och en inspiration för många. Hon har inte bara visat sin talang och sitt engagemang i underhållningsbranschen utan har också gjort betydande insatser för att förbättra synligheten och förståelsen för döva.

Tine Hedin och Maria Norberg

nyhet@teckenbro.com

Teckenspråkstolkning tas bort i Slovakisk teve

28 juni 2024

Foto: Facebook – komisar.sk

Vår DJE-partner i Slovakien, Správy SPJ, berättar att döva i Slovakien upprörs över den försämrade tillgängligheten för döva hos tv-kanalen TA3.

Správy SPJ berättar att Slovakiens största tv-kanal TA3 har haft slovakisk teckenspråkstolkning och undertextning i sina program tidigare, men nu tagit bort teckenspråkstolkningen. I stället erbjuder de nu endast AI-undertextning i sina program. Det har skapat frustration hos döva i som nu framfört sina klagomål till Slovakiska Dövförbundet. Förbundet har därför begärde ett möte med TA3.

Ordföranden för Slovakiens Dövförbund, Jana Barčák Filipová, närvarade vid mötet

tillsammans med tjänstemän från Ombudsmannen för personer med funktionsnedsättning samt representanter från TA3.

Jana fick där möjlighet att berätta om den frustration som döva upplever efter borttagandet av teckenspråkstolkningen. Hon lyfte också fram att AI-undertextningen inte översätter allt eller gör korrekta översättningar. Jane bad TA3 att tänka om och återinföra teckenspråkstolkning i deras program.

Nu återstår det att se om TA3 lyssnar på sina döva TV-tittare och återinför teckenspråkstolkningen i sina kommande program eller om de fortsätter att enbart erbjuda sina AI-undertextningar.

Skrivet av Juraj Holéczy, Správy SPJ

Översatt och redigerad av Kenny Åkesson

nyhet@teckenbro.com

Döva involverade i stort narkotikahärva i Bangkok

28 juni 2024

Foto: Adobe stock

Polisens i Bangkok, Thailand har jobbat under täckmantel och utfört en stingoperation för att stoppa en narkotikahandel. Vid operationen arresterades en 53-årig döv kvinna, misstänkt för att ha använt andra döva för att distribuera metamfetamin.

Polismyndigheten i Bangkok fick ett tips om att ett knarkhandelsgäng använde döva individer för att leverera droger utan att involvera säljare. Den 10 maj genomförde därför polisen en så kallad stingoperation där de gick under täckmantel. De kontaktade en säljare och låtsade vilja köpa kristallmetamfetamin. Köpet skulle ske i Silent Community som är en lokal där döva brukar vistas. Efter en timmes övervakning anlände en thailändsk man på motorcykel och

överlämnade en påse kristallmetamfetamin till polisen. Mannen kunde inte svara på polisens frågor och använde endast teckenspråk. Senare löste de kommunikationen genom att använda papper och penna.

Undersökningsteamet stötte på stora utmaningar på grund av mannens oförmåga att kommunicera verbalt. Metoden att använda döva individer för att leverera droger är ovanlig, så teamet fick tillbringa över två veckor med att samla ytterligare bevis. Bland bevisen framkom en misstänkt person, Prayoon, en döv kvinna. Teamet hade spårat henne under en längre tid innan de till slut kunde gripa henne. Vid arresteringen upptäckte polisen bilder i Prayoons telefon som visade droganvändning bland andra döva. Dessutom hittades kontaktuppgifter till misstänkta narkotikakurier samt meddelanden som indikerade regelbunden narkotikaförsäljning.

Under förhör erkände Prayoon alla anklagelser och medgav att hon sålt metamfetamin, men förnekade att ha sålt kristallmetamfetamin. Hon hävdade att hon tvingades att sälja droger och insisterade på att hon inte lurade andra döva att distribuera droger. Prayoon menade att deras deltagande var frivilligt och avslöjade namnen på två framstående distributörer inom narkotikahandeln, men vägrade ge ytterligare detaljer av rädsla för att förlora sina vänner.

Prayoon står nu anklagad för att ha konspirerat med andra för att begå allvarliga narkotikabrott och för att sälja droger.

Kenny Åkesson

nyhet@teckenbro.com

Europas största kulturfestival för döva närmar sig

28 juni 2024

Foto: Clin d'Oeil

Många döva kulturintresserade kommer att åka till Reims i Frankrike för

att delta i Europas största kulturfestival, Clin d'Oeil, som pågår den 4-7 juli. Festivalen har kommit att bli ikonisk för döva och teckenspråkiga personer från hela världen eftersom den samlar en rad olika föreställningar, utställningar, föreläsningar och andra kulturarrangemang med besökare från hela världen.

Sedan 2003 har tusentals besökt Clin d'Oeil som i år har sin 11:e upplaga. Varje gång erbjuder festivalen nyheter och i år kommer de att ha ett musikaliskt laboratorium samt ett "Safe Space" som är en zon där vissa personer, kvinnor, rasifierade personer, HBTQI+, kan känna sig trygga.

I år är 96 föreställningar planerade. Föreställningarna bjuder på stand-ups, VV (Visual Vernacular) och magishower bland många andra. I år finns två teaterföreställningar som uppmärksammar dövblinda, dels det svenskfinska bidraget *Frans*, dels det kanadensiska bidraget *Usher: Not The Singer*.

En annan nyhet som introduceras är Slam Sign, en tävling i teckenspråkig slampoesi där deltagarna valts ut i förväg och där de först kör kvältävlingar följt av en final.

En filmtävling kommer att arrangeras där 30 filmer från hela världen tävlar om fem priser: bästa film, regissör, skådespelerska, skådespelare och animationsfilm. Jurymedlemmarna består av kända döva skådespelare, regissörer och direktörer, bland annat Nyle DiMarco och Lauren Ridloff.

I år kommer festivalen att erbjuda mer än 20 föreläsningar och paneldiskussioner från 15 olika länder, samordnade och modererade av Colin Allen, tidigare ordförande för Dövas Världsförbund (WFD) och Ronit Laquerrière-Leven, vice ordförande för Frankrikes Dövas Riksförbund. Ämnena som tas upp under årets föreläsningar handlar om bland annat social rättvisa, rättigheter, ekonomi, ny teknik, feminism, dövkultur och inkludering.

Teckenrapport vill även meddela att EU-projektet "Deaf Journalism Europe" kommer att skicka ett team till Reims för att filma festivalen. Från Sverige kommer Kenny Åkesson att åka. Teamet kommer publicera sina filmer på internationella tecken och engelska via Deaf Journalism Europes hemsida, dessutom går de att se via Teckenrapports kanaler.

Skrivet av Laura Guernalec, MédiaPi

Översatt och redigerad av Kenny Åkesson

nyhet@teckenbro.com

Ford samarbetade med brittiska dövförbundet i en reklamfilm

28 juni 2024

Foto: BDA

Ford i Storbritannien har inlett ett samarbete med det brittiska dövförbundet (BDA) för att i en reklamfilm visa hur den nya handsfree-assisterade körtekniken kan hjälpa döva. Reklamen använder sig av en trend på sociala medier där döva personer tolkar populära låtar på brittiskt teckenspråk (BSL). Låten som Ford valt för reklamen är "Express Yourself" som betyder uttryck dig själv.

Den nya kampanjen, som lanserades i måndags den 24 juni, har utvecklats i samarbete med BDA och lyfter fram framtidens körning genom Fords handsfree-assisterade körteknik. Samtidigt uppmärksammas BSL.

År 2023 blev Ford den första biltillverkaren att introducera "hands-off, eyes-on" som är en avancerad körassistans-teknik. För att visa tekniken och de olika förarna som kan använda verktyget, visar kampanjen personer som använder teckenspråk. Kärnan i kampanjen är reklamfilm som visar BSL-influencern Charis och den döva artisten Lisa Kelly som tecknar låten Express Yourself i handsfree-assisterat körläge. För att öka medvetenheten samarbetar Ford och BDA med influencers som sjunger på teckenspråk för att skapa ytterligare innehåll och uppmuntra följare att lära sig tecknen från musikvideon och dela den vidare.

Catherine Blee, direktör för personbilar på Ford i Storbritannien och Irland, uttryckte stolthet över projektet med BDA och betonade vikten av teknik som underlättar för döva och hörselskadade att kommunicera medan de kör. Rebecca Mansell, VD hos BDA, betonade att kampanjen tar ett steg mot att göra döva till

mer jämlika medborgare.

Kampanjen körs nu på brittiska Fords Instagram, TikTok och YouTube.

Kenny Åkesson

nyhet@teckenbro.com

Audism är en form av våld!

28 juni 2024

Foto: Äkta man

Projektet "Äkta Man" påbörjades augusti 2020 och avslutades juni 2024. Projektet har arbetat för att förebygga våld och skapa medvetenhet om mansnormer bland döva, hörselskadade och dövblinda individer. Projektet hade nyligen en avslutningsfest i Stockholm. Det nya projektet "Äkta Man - Forum" är en fortsättning på det föregående projektet och pågår nu fram till årsskiftet.

Projektavslutningen markerade både ett avslut och en ny början för fortsatt arbete inom området. Äkta Man-projektet var ett samarbete mellan RFSU Stockholm (huvudägare) och organisationerna SDUF, SDI samt Riksteatern Crea. Äkta Man Forum-projektet är finansierat av Jämställdhetsmyndigheten där SDI är huvudägare och samarbetar med Helsingfors universitet, RFSU Stockholm och Riksteatern Crea. I detta projekt har de använt forumteater som metod. Genom forumteatern har deltagarna fått öva på att hantera verkliga situationer för att förebygga våld. På så sätt har projektet skapat arenor för samtal och reflektioner kring maskulinitetsnormer. De utvecklade metoderna kan nu implementeras i framtida initiativ för jämställdhet och våldsprevention inom dövrörelsen. Nu marknadsför projektet en höstturné och en kommande handbok om forumteater.

Vid avslutningsfesten lanserades rapporten "Audism som en form av våld", skriven av Julia Grahn. Rapporten finansierades av SDUF och Arvsfonden. Rapporten fokuserar på hur audism som en form av våld kan få allvarliga konsekvenser för döva barn, särskilt om de inte har tillgång till teckenspråk. Utan teckenspråk och

andra språkliga resurser kan barns språkutveckling och socialisering bli fördröjd. Att förbjuda teckenspråk kan skada barns utveckling och betraktas därför som våld. Integration av döva barn i hörande skolor utan adekvat stöd kan ses som symboliskt våld, eftersom det förstärker föreställningen om döva som mindre värda och underordnar dem hörande normer. Undervisning på tal i stället för teckenspråk förnekar dövas naturliga språk och förstärker den hörande kulturens överlägsenhet. Användning av hörapparater och talterapi bidrar också till uppfattningen om tal som överlägset teckenspråk.

I rapporten framgår att bristande tillgång till samhällstjänster, utbildning och arbetsmöjligheter påverkar dövas utveckling och hälsa negativt. Audism ökar alltså sårbarheten för döva, särskilt bland barn och kvinnor med utländsk bakgrund. Bristen på teckenspråk och information ökar deras utsatthet och försvårar möjligheten att söka hjälp. Strukturella hinder inom hälso- och sjukvård, som är anpassade för hörande, begränsar också dövas möjligheter och kan leda till isolering och psykisk ohälsa.

För att motverka audism behövs större kunskap om teckenspråkets historia och kultur, vilket leder till ett mer inkluderande samhälle. Det är viktigt med teckenspråkig utbildning från tidig ålder och tvåspråkiga miljöer. Döva barn bör inte integreras med hörande barn utan tillräckligt stöd. Samhället bör skapa teckenspråkiga arbetsplatser och införa tydliga riktlinjer för att bekämpa audism. Till sist men inte minst är det viktigt att lyssna på teckenspråkiga individer. Teckenspråkiga individers behov och insikter är ovärderliga för att utforma policys och åtgärder.

Mona Riis och Kenny Åkesson

nyhet@teckenbro.com

Region Gävleborg dömd för

diskriminering av döv kvinna

28 juni 2024

Foto: DO

En döv kvinna har blivit diskriminerad efter att ha nekats tillgång till tolk vid sina vårdbesök i Region Gävleborg. Diskrimineringsombudsmannen (DO) har nu begärt att regionen ska betala 50 000 kronor i diskrimineringsersättning till kvinnan.

Kvinnan, som vid flera tillfällen uppsökt vård inom regionen, hade inför sina planerade besök fått information om att teckenspråkstolk skulle vara tillgänglig. Trots detta saknades tolk vid samtliga besök, vilket negativt påverkade hennes möjligheter att kommunicera med vårdpersonalen.

DO har konstaterat att kvinnan missgynnats genom att inte få tillgång till vård på jämförbara villkor som en person utan hennes funktionsnedsättning. Myndigheten anser därför att detta utgör diskriminering i form av bristande tillgänglighet.

- Möjligheten att kommunicera obehindrat vid vårdkontakter, särskilt vid allvarlig sjukdom, är oerhört viktig för individer och för vårdens kvalitet. I det här fallet har patienten missgynnats genom att inte få vård på jämförbara villkor, vilket orsakat obehag och kunnat få allvarliga konsekvenser. Ett vårdbesök är en situation då en person är helt beroende av att vården möjliggör kommunikation, säger Vanessa Grapenstedt, processförare på DO, i ett pressmeddelande.

DO begär nu att Region Gävleborg betalar 50 000 kronor i ersättning till kvinnan som kompensation för den diskriminering hon utsatts för.

Mona Riis

nyhet@teckenbro.com

På ett nyöppnat kafé i Japan använder gästerna inte tal

28 juni 2024

Foto: Envato Elements

I Japan har ett nytt kafé öppnat i stadsdelen Nakazaki. Kaféet heter Shojo och har ett koncept där de uppmuntrar samtliga besökare att inte använda tal. I stället kommunicerar kunderna genom teckenspråk, skrift eller gester. På så sätt vill kaféet vara en plats där döva och hörande kan mötas på lika villkor.

Kaféet, som sysselsätter främst döva och hörselskadade personer, vill på så sätt ge besökarna en annorlunda och avkopplande upplevelse. Menyn erbjuder japanskt Matcha te och säsongsbetonade Wagashi som är traditionella japanska sötsaker. Kunderna kan också vara med vid teceremonier med vägledning från personalen. Några i personalen erbjuder även informella lektioner i teckenspråk över en kopp te. Ägaren, Haruna Matsumoto, inspirerades av ett liknande kafé i Vietnam och hoppas kunna öppna fler verksamheter där funktionshinder inte är ett hinder, inklusive ett kafé med rullstolsanpassade sittplatser.

Inne i kaféet finns en vägg där besökarna kan sätta fast post-it lappar med kommentarer. På en av lapparna står att en besökare var nervös innan denne gick in, men glad att ha haft modet att göra det.

Mona Riis

nyhet@teckenbro.com